

Zápis z obhajoby disertační práce

Studentka: Veronika Štefanová
Datum narození: 15. 8. 1984
ID studia: 289119
Studijní program: Obecná teorie a dějiny umění a kultury
Studijní obor: Divadelní věda
Název práce: **Nový cirkus jako dramatické umění. Analýza inscenací nového cirkusu jako cesta k jeho estetickému diskurzu**
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: Mgr. Petr Christov, Ph.D.
Oponenti: MgA. David Drozd, Ph.D.
Mgr. Martin Pšenička, Ph.D.
Datum obhajoby: 10. 2. 2016
Místo obhajoby: UK FF v Praze, nám. J. Palacha 2, 116 38 Praha 1, místnost č. 407
Termín: řádný
Předseda komise: prof. PhDr. Vladimír Just, CSc.

Členové komise:

prof. PhDr. Vladimír Just, CSc.- předseda komise
prof. Jaroslav Etlík
Prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc.
Prof. Přemysl Rut
Mgr. Alena Sarkissian, Ph.D.
PhDr. Barbara Topolová, Ph.D.

Přítomní:

prof. PhDr. Vladimír Just, CSc.- předseda komise
prof. Jaroslav Etlík
doc. David Drozd, Ph.D. oponent
doc. Petr Christov, Ph.D. - školitel
Prof. PhDr. Pavel Janoušek, CSc.
Mgr. Martin Pšenička, Ph.D.

Mgr. Alena Sarkissian, Ph.D.

PhDr. Barbara Topolová, Ph.D.

10:05 Předseda komise zahájil obhajobu, představil sebe a přítomné členy komise a přítomné oponenty. Přítomným pak představil studenta.

10:07 Doktorandka seznámila přítomné s tezemi své disertační práce. Popsala průběh svého výzkumu, ve kterém se zaměřila na vymezení pojmu nový cirkus z hlediska žánrového a na zasazení jeho české podoby do širšího kulturního, společenského a geografického kontextu. Poté analyzovala tři inscenace, které představují tři možná spojení cirkusového elementu a divadla. Dále doktorandka představila strukturu práce a zdůraznila, že text je pojat široce, obsahuje osobní pohled na umělecký žánr, přičemž se snaží otevřít diskusi o poměrně novém divadelním žánru v České republice.

10:15 Školitel seznámil přítomné stručně se svým hodnocením studentova studia a jeho disertační práce, které uvedl ve svém písemném vyjádření.

10:17 Oponent David Drozd seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Jako problematické viděl zejména teoretické zázemí práce a navrhnul, aby se k němu doktorandka vyjádřila.

00:00 Oponent Martin Pšenička seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Také on vnímal jako problematickou teoretickou stránku práce. Zeptal se rovněž, proč ve své práci doktorandka nevyužila poznatků kognitivních věd.

10:38 Doktorandka poděkovala školiteli i oponentům a reagovala na jejich posudky. Rozsáhlost historické části práce byla způsobena tím, že usilovala představit nový cirkus jako umění putující a ukázat, jak probíhal import z Francie do jiných oblastí. Snažila se propojit spolu události a instituce, které spolu

souvisejí, a upozornit na institucionální zázemí nového cirkusu v příslušných zemích, neboť vidí vztah mezi novým cirkusem a existencí cirkusového školství.

Při popisu stavu na českém území se rozhodně nepokoušela deklarovat, že v období avantgardy vzniká nový cirkus, ale spíše chtěla popsat způsoby pronikání cirkusového umění do umění divadelního.

Co se týče teoretických východisek, ví, že Zichova teorie není jediné možné východisko. V českém prostředí vidí ale úzký vztah nového cirkusu k divadlu, a proto se jí Zichova teoretická báze hodila především terminologicky. Vnímá, že v novocirkusové inscenaci lze vysledovat dramatické situace, vespolečné jednání postav pohybem, dramatické postavy. Nechtěla poukazovat k materiálu nového cirkusu, neboť je podle ní mylně vydělován. Popsala proto raději svůj pohled na hierarchii složek v novocirkusovém divadelním díle. Vzhledem k tomu, že Zich mluvil o pojmech představující a představování, zdálo se jí použití jeho terminologie vhodné.

Co se týče kognitivních věd, Philippe Goudard, o kterém se dr. Pšenička zmínil, se soustředí jen na jeden výsek problematiky nového cirkusu (rovnovážný a nerovnovážný stav lidského těla). Zaměřuje se tedy na materiál, nikoli na estetickou stránku problematiky, která zajímá ji.

10:38 Oponenti reagují na vyjádření doktorandky. Doc. Drozd míní, že doktorandka sice pojmenovala, že novocirkusové dílo je struktura, nepopsala však její typ. Zich vnáší do práce zastaralé estetické vidění, novější přístupy by kompozici popsaly lépe.

Doktorandka na to odpověděla, že jí šlo o první pojmenování toho, co je artista ve scénickém díle. Proto použila pojem znak, neboť je to nejjednodušší termín, který se nabízí k pojmenování jevu.

Prof. Janoušek vidí jako problém už pojem dramatický, který Zichovi evokoval něco jiného než doktorandce. Ta odpověděla, že si vybírala pouze ty aspekty Zichovy teorie, které se hodily pro její případ.

Prof. Just upozornil, že v práci po historické i teoretické části schází práce Jindřicha Honzla. Jeho pojmy mimický znak a mimický příznak obsahují prvek semiotický i performativní.

Dr. Pšenička upozornil i na možnosti, které skýtá Veltruského teorie: např. Příspěvek k semiologii herectví.

Kognitivní věda, kterou doktorandka pominula, navíc souvisí mj. s estetikou vnímání. Estetiku rizika také není možné vpojit do sémiotiky.

Doktorandka vnímá tyto připomínky jako důležité, ale pořád také má na paměti, že v kognitivních vědách jde o dílčí problematiku. Zdálo se jí nutné vybrat si jediný teoretický základ a systematizovat si pojmy. Pojem struktura viděla jako jasný pojem pro výsledné dílo.

Prof. Janoušek upozorňuje, že pakliže se na problém podíváme sémioticky, vystoupí na povrch ostenze - dílo odkazuje k něčemu mimo sebe, ale zároveň zůstává sám sebou.

Doktorandka na to odpovídá, že na rozdíl od cirkusu je v novocirkusovém díle ostenze spíše nezáměrná, neboť zde není cílem předvádět samu dovednost, nýbrž použít ji k označování.

Dr. Pšenička však připomíná, že důležitá je také osoba vnímatele a to, nakolik on sám vnímá projev ostenzivně.

11:35 Předseda komise ukončil samotnou obhajobu a komise zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci obhajoby disertační práce.

Předseda komise seznámil studenta a přítomné s výsledkem obhajoby: komise hlasovala zdvižením ruky, počet členů komise ...6... – přítomno členů komise ...

5... – kladných hlasů...3..., záporných hlasů ...2... . Obhajoba disertační práce byla klasifikována prospěla.

Zapisovatel: Mgr. Alena Sarkissian, Ph.D. .

Jméno a podpis předsedy komise: prof. PhDr. Vladimír Just, CSc.

Jméno a podpis dalšího člena komise: Mgr. Alena Sarkissian, Ph.D.

